

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Language prescriptivism : attitudes to usage vs. actual language use in American English

Kostadinova, V.

Citation

Kostadinova, V. (2018, December 18). *Language prescriptivism : attitudes to usage vs. actual language use in American English*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/68226>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/68226>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/68226> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Kostadinova, V.

Title: Language prescriptivism : attitudes to usage vs. actual language use in American English

Issue Date: 2018-12-18

Samenvatting in het Nederlands

De laatste jaren neemt de belangstelling voor het prescriptivisme gestaag toe en dit proefschrift hoopt een bijdrage te leveren aan het wetenschappelijke werk op dit vlak. Het onderzoek richt zich op de invloed die het prescriptivisme heeft op het Amerikaans-Engelse taalgebruik en op de opvattingen van taalgebruikers in de Verenigde Staten hierover.

Deze invloed wordt onderzocht met behulp van zowel corpus- als sociolinguïstische methodologieën. Het onderzoek volgt een drieledige aanpak, en biedt analyses van (a) het metalinguïstische discours in een corpus van zeventig tussen 1874 en 2014 verschenen Amerikaanse taalgidsen, (b) de gevolgen van het prescriptivisme op gesproken en geschreven Amerikaans-Engels taalgebruik door middel van corpusstudies en (c) de opvattingen van 79 sprekers van het Amerikaans-Engels over zes bekende, maar niet aan elkaar gerelateerde, gestigmatiseerde vormen en constructies, namelijk *ain't*, het partikel *like*, het niet letterlijke *literally*, dubbele ontkenning, *I* als lijdend voorwerp en *me* als onderwerp, en de opgebroken infinitief constructie (*the split infinitive*); voorbeelden hieronder.

- (1) He thinks he **ain't** a man any more.
- (2) Is there some way I can, **like**, throw a bouquet to him at the hearing today?
- (3) I don't even know who these people are, and suddenly they have **literally** exploded into the American consciousness.
- (4) I've got a snug estate, and **don't owe nobody** anything.
- (5) You know, **Bernie and me** used to talk, and he'd say "Hey Jerry, I know you feel the same way".

- (6) It's important **to significantly improve** working conditions.

Er is voor deze zes gestigmatiseerde constructies gekozen om de invloed te kunnen onderzoeken van het prescriptivisme op zowel van oudsher bekende ongewenste constructies, zoals de dubbele ontkenning en de opgebroken infinitief constructie, als op nieuwere vormen van taalgebruik, zoals *literally* en *like*.

De eerste drie hoofdstukken schetsen de achtergrond van het onderwerp. In hoofdstuk 1 worden de uitgangspunten en de relevantie van het onderwerp besproken. Het tweede hoofdstuk bevat een discussie van relevante literatuur over taalgidsen, het prescriptivisme, taalvariatie en -verandering, ideologieën, en opvattingen over taal. Het proefschrift benadert gestigmatiseerd taalgebruik als taalkundige variatie, en pleit ervoor om in de context van variatiepatronen de rol van het prescriptivisme te onderzoeken op basis van empirisch bewijs. In hoofdstuk 3 wordt een overzicht gegeven van het tot nu toe verrichte wetenschappelijk onderzoek naar de zes constructies.

In hoofdstuk 4 worden de methodologieën voor elk van de drie onderzochte aspecten uiteengezet. Ten eerste wordt zowel de verzameling taalgidsen beschreven die voor dit onderzoek is gebruikt als de manier waarop het material is geanalyseerd. Hiermee wordt de basis gelegd voor de discussie die in hoofdstuk 5 gevoerd wordt. Ten tweede bevat het hoofdstuk een beschrijving van het corpus dat de empirische basis vormt voor het vaststellen van de feitelijke gebruikspatronen die in hoofdstuk 6 nader worden besproken. Tenslotte beschrijft hoofdstuk 4 de wijze waarop het onderzoek naar de opvattingen van taalgebruikers is uitgevoerd en hoe de verkregen data zijn geanalyseerd.

Hoofdstukken 5, 6 en 7 behandelen de bevindingen met betrekking tot elk van de gestigmatiseerde constructies en worden afgesloten met een korte synthese. Hoofdstuk 5 bevat een metalinguïstische analyse van de bespreking van de zes constructies in de taalgidsen. Drie belangrijke punten komen daarbij naar voren. Ten eerste blijkt dat de behandeling van de ongewenste constructies in de loop der tijd verandert. *Ain't* en de opgebroken infinitief constructie raken geleidelijk aan meer geaccepteerd, terwijl andere, zoals *literally* and *like*, negatiever benaderd lijken te worden. Ten tweede blijkt dat ondanks de gesignaleerde verschillen in behandeling, het genre taalgidsen als zodanig bezig is op te schuiven naar een meer beschrijvende, op feiten gebaseerde benadering. Dat valt onder meer af te leiden uit de stijgende aantallen verwijzingen in taalgidsen naar daadwerkelijk taalgebruik.

Hoofdstuk 6 bespreekt de resultaten van de studie naar de variatie in het gebruik

van de zes constructies. Twee verschillende benaderingen zijn gebruikt: een tekstuele (*text-linguistic*) en een context-variabele (*variationist*). De analyse toont aan dat de constructies verschillende variatie- en veranderingspatronen hebben ondergaan. De dubbele ontkenning, *I* als lijdend voorwerp en *me* als onderwerp worden consequent relatief weinig genoemd, zowel per genre als door de tijd heen, terwijl de frequentie van *ain't* laag is door de tijd heen, maar wel gevoeligheid voor teksttype laat zien. Daarentegen laten *like*, *literally* en de opgebroken infinitief constructie alle drie een stijgende frequentie zien. Dat zou erop kunnen wijzen dat het prescriptivisme meer invloed op sommige gestigmatiseerde constructies heeft dan op andere. Met andere woorden, de frequenties op zich leveren niet veel bewijs voor de invloed van het prescriptivisme.

Om dit nader te kunnen onderzoeken is de opgebroken infinitief constructie in een *case study* gebruikt, waarbij bekeken is hoe het gebruik daarvan in de afzonderlijke teksten van het corpus correleert met het gebruik van andere constructies die door prescriptivisten worden afgekeurd. De richting van de correlatie doet inderdaad prescriptieve invloed vermoeden: teksten waarin *shall* and *whom* (vaker) voorkomen bevatten ook meer opgebroken infinitief constructies dan teksten die geen *shall* and *whom* bevatten. Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn dat taalgebruikers die ertoe neigen voorgeschreven items zoals *shall* en *whom* te gebruiken, ook “verboden” constructies zoals de opgebroken infinitief constructie vermijden. Teksten waarin verboden vormen zoals *ain't* en *literally* gebruikt worden, hebben een grotere kans ook opgebroken infinitief constructies te bevatten. Met andere woorden, taalgebruikers die opgebroken infinitief constructies vermijden, hebben de neiging ook andere ongewenste constructies te vermijden. Tenslotte bleek dat terwijl het gebruik van de opgebroken infinitief constructie in de loop der tijd stijgt, dit niet geldt voor alle delen van het corpus: kranten laten een teruglopend gebruik zien. Dit lijkt te suggereren dat de invloed van het prescriptivisme per genre varieert.

Hoofdstuk 7 bespreekt aan de hand van de enquête onder en interviews met 79 sprekers van het Amerikaans Engels hun houding van ten opzichte van de ongewenste constructies. De resultaten hiervan komen grotendeels overeen met de conclusies van andere studies naar de opvattingen van taalgebruikers, zij het met nieuwe kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. De analyse laat ook zien dat de houding van sprekers vaak overeenkomt met algemene prescriptieve opvattingen, in het bijzonder zoals die in de taaladviesliteratuur worden aangetroffen.

De algemene conclusie is dat de tweedeling prescriptief-descriptief opnieuw beoordeeld en geijkt moet worden. Het is tijd om te beseffen dat prescriptieve

opvattingen en feitelijk taalgebruik elkaar wederzijds beïnvloeden. Wanneer we de invloed van het prescriptivisme willen meten, moeten we onderscheid maken tussen taalvariatie en taalverandering. Hoewel de conclusie van het hier gepresenteerde onderzoek is dat het prescriptivisme geen blijvende effecten heeft gehad op taalverandering, dat wil zeggen op de ontwikkeling van individuele veranderingen, datzelfde prescriptivisme heeft wel invloed op taalvariatie met betrekking tot andere sociale categorieën of categorieën van taalgebruik, in het bijzonder teksttype.